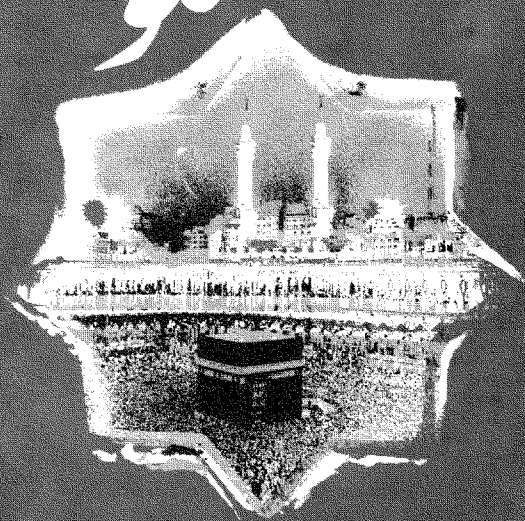
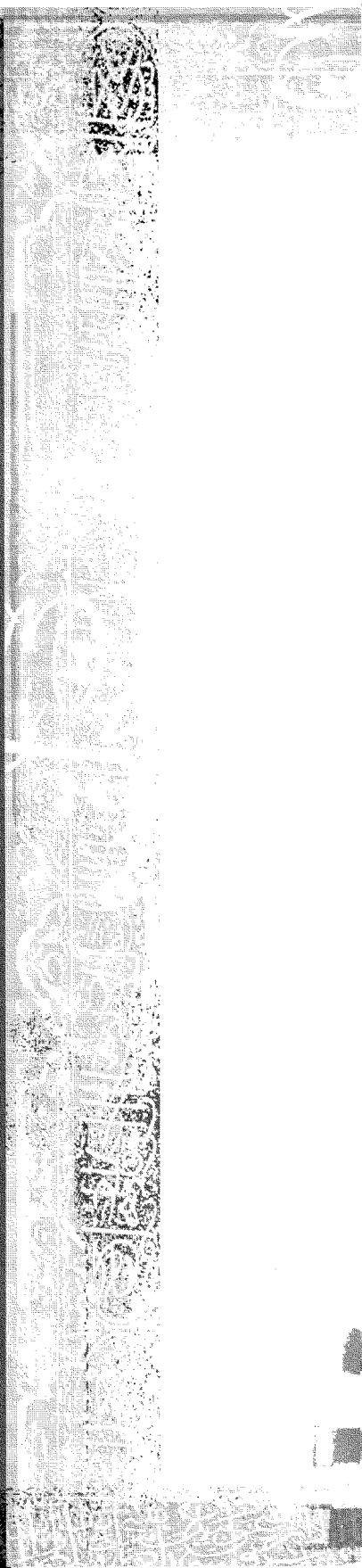

کتابتو

۱۳۱

وحدت وهمبستگی مذاهب اسلامی

گفتگوی آیت الله هاشمی رفسنجانی و شیخ یوسف قرضاوی
در شبکه تلویزیونی الجزیره

وحدت و همبستگی مذاهب اسلامی

میقات

برنامه گفتگوی آقای اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و آقای شیخ یوسف قرضاوی، رئیس اتحاد جهانی علمای مسلمین (از گروه‌های سنی)، با تأکید دو طرف بر ضرورت وحدت و همبستگی مسلمانان جهان، با توجه به وضعیت فعلی انجام گرفت.

به گزارش خبرگزاری ایسنا، به نقل از شبکه تلویزیونی الجزیره، پیش از آغاز این گفتگو، مجری برنامه زنده تلویزیونی، ضمن قدردانی از حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی و شیخ قرضاوی، خطاب به بینندگان گفت:

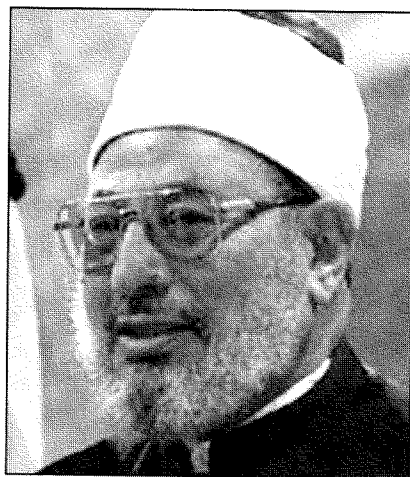
آقای هاشمی رفسنجانی:

من به نوبت خود، می‌خواهم از شبکه تلویزیونی الجزیره و همچنین آقای شیخ قرضاوی به دلیل برگزاری این برنامه و فراهم کردن این فرصت، که مطمئناً اهمیت ویژه‌ای به وحدت هر چه بیشتر مسلمانان داده است، تشکر و قدردانی کنم.

ایشان افزودند: ما، پس از وقوع انقلاب اسلامی در ایران، تلاش‌های بسیاری در زمینه فراهم ساختن وحدت اسلامی هر چه بیشتر

بینندگان عزیز! پیش از آن که آغازگر این برنامه زنده تلویزیونی باشیم، لازم است بر این نکته تأکید کنم که هاشمی رفسنجانی و شیخ قرضاوی، بنا به درخواست هیأت بلندپایه‌ای از

مسلمانان انجام داده‌ایم و این راه را پیش از این، آیت‌الله علامه بروجردی و شیخ عبده رفته بودند و در این راه تلاش‌هایی را انجام داده‌اند و هم‌چنین آیت‌الله خامنه‌ای نیز تلاش‌هایی را در این زمینه انجام داده‌اند و در آن زمان موفقیت‌های بسیاری را محقق ساختیم و در این راه نیز بسیاری با ما از جمله شیخ قرضاوی همراهی کردند و باید بگوییم که ما به یکدیگر نزدیک شدیم و تلاش‌هایی را نیز برای نزدیکی هر چه بیشتر مذاهب انجام دادیم، اما متأسفانه در روزهای اخیر با مشکلاتی مواجه شدیم که این مشکلات از اوضاع عراق و لبنان و نیز تلاش‌های دشمن تأثیر گرفته است. به اعتقاد من دشمن ما در صدد آن است که ما را شکست دهد و به اعتقاد من، طرح آمریکا در خاورمیانه با شکست مواجه شده است و آن‌ها نتوانسته‌اند اهداف خود را در عراق محقق سازند؛ بنابراین، به این تصور رسیده‌اند که با فتنه‌افکنی و ایجاد تفرقه میان شیعه و سنی می‌توانند به پیروزی برسند و جبران این شکست را بکنند؛ با توجه به پیروزی ملت و مقاومت اسلامی لبنان و نیز پیروزی مقاومت در تمامی کشورهای اسلامی، آن‌ها تلاش کرده‌اند که با ایجاد فتنه و تفرقه‌افکنی میان اهل تشیع و تسنن، به اهداف خود دست یابند و در تلاش برای تحقق آن‌ها باشند...

در قرآن به صورت صریح و روشن بر ضرورت محافظت از وحدت مسلمانان تأکید شده است؛ بنابراین، با توجه بر این ضرورت،

لازم است از تمامی بازی‌هایی که آمریکایی‌ها انجام می‌دهند و برای آن برنامه‌ریزی می‌کنند، دوری کنیم و می‌توانیم بسیاری از مسائل خود را از طریق وحدت، نه از طریق تفرقه، حل و فصل کنیم. علما و ملت ایران به وحدت اسلامی و ضرورت آن ایمان دارند و مطمئناً اهل تسنن نیز به این وحدت ایمان و اعتقاد دارند و به ایجاد تفرقه رضایت نمی‌دهند؛ بنابراین، لازم است علما و عقلا به هیچ یک از افراط‌گرایان دو طرف توجه نکنند.

آقای قرضاوی:

در ابتدای این برنامه، قرضاوی با تشکر و قدردانی از فرصتی که شبکه تلویزیونی الجزیره برای انجام این گفت‌وگو، با توجه به درخواست اتحاد جهانی مسلمین فراهم ساخته است و نیز با تشکر و قدردانی از حجت الاسلام والمسلمین هاشمی رفسنجانی، جهت شرکت در این برنامه، گفت:

به اعتقاد من این دیدار و گفت‌وگو برای امت اسلامی نتیجه‌بخش و دارای خیر و برکت خواهد بود. من دوست داشتم و امیدوار بودم که آیت‌الله هاشمی درباره نقاط هشت گانه سخن بگوید که باید درباره آن‌ها سخن بگوییم و گفت‌وگو کنیم. ما می‌خواستیم که در این گفت‌وگو درباره این زخم حریف بزنیم؛ هر چند که هدف این برنامه ایجاد تقارب بیشتر مذاهب و تلاش برای دور شدن از اختلافات و یا به عبارتی زخم‌ها است. در این جا یک قضیه مهم مطرح است و آن قضیه، قضیه تکفیر است. ما می‌خواهیم که

اسلام همان‌گونه که یک اسلام واحد بوده، یک اسلام واحد بماند و متأسفانه کسانی هستند که می‌گویند ما هیچ اجماعی و هیچ تفاهمی با اهل تسنن نداریم. ما مخالف این قضیه؛ یعنی قضیه تکفیر هستیم و کافی است که فرد مسلمان بگوید *أشهد أن لا إله إلا الله و أشهد أن محمدا رسول الله*. این یک قضیه است؛ اما قضیه دوم آن است که اختلافات شیعیان و اهل تشیع و اهل تسنن نباید در حضور عامه و در مساجد مطرح شود و باید این مسأله تنها با حضور متخصصان و کارشناسان به بحث و گفت‌وگو گذاشته شود؛ اما قضیه سوم، مسأله خلفا و اهل بیت است؛ اهل تسنن عاشق اهل بیت *علیهم السلام* هستند و هیچ کس از اهل تسنن وجود ندارد که این عشق و محبت را نسبت به خاندان و اهل بیت پیامبر نداشته باشد. چه کسی از اهل تسنن وجود دارد که حضرت علی *علیه السلام*، این شمشیر برنده خداوند را دوست نداشته باشد؟ چه کسی از اهل تسنن حسن و حسین *علیهم السلام*، نوه‌های پیامبر اکرم را دوست ندارد؟ چه کسی زین العابدین *علیه السلام* را دوست ندارد؟ مشکل ما با اهل تشیع و مخالفت ما با آن‌ها نسبت به صحابه پیامبر است؛ من هم چنان بر حساسیت این موضوع تأکید و اصرار دارم؛ ممکن نیست که ما دست در دست هم بگذاریم و شما هم چنان بگویید لعنت‌الله علی ابوبکر، عمر و عایشه. اینان شاگردان رسول اکرم و نزدیکان وی هستند و لازم است بر آن‌ها احترام بگذاریم؛ این احترام گذاشتن برای همه صحابه پیامبر، که در قرآن کریم نیز

اشاره صریح و مستقیمی به آنها شده است، لازم و ضروری است. چه کسی ایران را از پرستش آتش آزاد ساخت؟ همین صحابه پیامبر بودند؟ چه کسی مصر را از پرستش بت‌ها رها ساخت؟ همین صحابه پیامبر بودند. لازم است تمامی این بی‌حرمتی‌ها نسبت به خلفا متوقف شود؛ اما مسأله دیگر مسأله نشست اخیر مکه است که ضروری بود تمامی علمای دینی اهل تشیع و اهل تسنن در آن شرکت کنند و پیش نویس یا قطعنامه یا توافقنامه این نشست را امضا کنند، اما متأسفانه دیدیم که هیچ یک از علمای شیعه بزرگ عراق در این نشست حضور به هم نرساندند.

مسأله دیگر چیزی است که در عراق جاری است. گروه‌های مرگ و کشتار در عراق هم چنان به کار خود ادامه می‌دهند و مردم را مجبور به ترک منازل و مناطق مسکونی خود می‌کنند؛ در عراق مساجدی بسته شده‌اند و مساجدی به تسخیر درآمده‌اند.

موضوع دیگر، که لازم است به آن اشاره کنم، آن است که ما مخالف هر گونه تقسیم و تجزیه عراق هستیم. کسانی هستند که می‌خواهند کشورهای اسلامی را تقسیم و تجزیه کنند. می‌خواهند عراق را به چندین عراق و مصر را به چندین مصر و سوریه را به چندین سوریه تبدیل کنند. لازم است با این گونه طرح‌ها مخالفت کنیم و در برابر هر گونه طرحی در زمینه تقسیم و تجزیه این کشورهای اسلامی بایستیم.

آقای هاشمی! شما که الآن در این برنامه سخن می‌گویید، برای ما مشخص کنید آنچه را که می‌گویید رأی شخصی شماست یا رأی تمامی علمای دینی ایران است؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

طبیعتاً من آرای شخصی خود را می‌گویم، اما می‌دانم که اکثریت علمای ایران نیز چنین رأی و نظری دارند.

مجری شبکه الجزیره:

آنچه که آقای شیخ قرضاوی گفتند را شنیدید، موضوع نشست مکه و توافق این نشست و عدم حضور بسیاری از علمای شیعه و نیز موضوع لعن (صب) خلفا...؟!

به اعتقاد من کارهایی که از سوی عوام و افراط‌گرایان انجام می‌گیرد، نباید بر ما تأثیر بگذارد و نباید منجر به ایجاد تفرقه میان ما شود. باید هم‌چنان به وحدت خود متمسک بمانیم؛ در حال حاضر خطر بزرگتر خطر اسرائیل و آمریکا است. استکبار در صدد ایجاد فتنه و به اشغال در آوردن سرزمین‌های ما است و امت اسلامی باید نسبت به این امر هوشیار باشد؛ زیرا این امت مسؤولیت‌های خاصی را به عهده دارد و با توجه به دارا بودن منابع غنی انرژی، می‌تواند در برابر این دشمن ایستادگی کند؛ لذا این حق امت اسلامی است که یک قدرت تشکیل دهد و از اسلام محافظت کند. نباید به سخنان عوام گوش دهیم و بر اساس آن ارزیابی یا موضع‌گیری کنیم؛ در تمامی خطبه‌های جمعه می‌گوئیم: صلوات بر محمد و آل محمد و اصحاب محمد ﷺ،

ناید به حقوق دیگران تجاوز کنیم.

آقای رفسنجانی! بسیاری از اهل تسنن این سؤال را مطرح می‌کنند که چرا حکم حرام یا تحریم از سوی شما، در این زمینه؛ یعنی لعن صحابه توسط عوام، صادر نمی‌شود؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

این موضوع بارها از سوی علمای اسلام مطرح شده است و نیز توسط امام خمینی، رهبر کبیر انقلاب اسلامی و آیت‌الله خامنه‌ای نیز مطرح شده است؛ نباید به چیزهایی که منجر به ایجاد تفرقه و اختلاف می‌شود گوش دهیم؛ ما نمی‌خواهیم که این امت تضعیف شود و در تمامی خطبه‌های خود به موضوع اهل بیت و صحابه نیز می‌پردازیم و پرداخته‌ایم.

مجری شبکه الجزیره:

آقای شیخ قرضاوی! در میان اهل تسنن نیز افراط‌گرایانی وجود دارند و در این زمینه فتوایی نیز از سوی برخی از رجال دینی، در زمینه تکفیر اهل تشیع صادر شده است؛ بنابراین، اهل تشیع نیز در این زمینه نسبت به اهل تسنن اعتراضاتی دارند.

من می‌توانم به زبان اهل تسنن بگویم خطای هر شخصی بر آن شخص است، نه بر همه. موضوع تکفیر موضوع دوجانبه‌ای است؛ اما چه مقدار از اهل تسنن هستند که اهل تشیع را تکفیر می‌کنند؟ اکثریت اهل تسنن به چنین اقدامی مبادرت نمی‌کنند. چه تعداد از اهل تسنن در پس حزب‌الله ایستادند و از حزب‌الله حمایت کردند؟ بنابراین، موضوع تکفیر موضوع عامی میان اهل تسنن نیست. همانگونه

که گفتیم ما بر اعتدال گرایان نظر داریم و اعتماد می‌کنیم.

آقای رفسنجانی! اهل تشیع معتقد به تقیه هستند و می‌گویند که تقیه حکم خاصی دارد، نظر شما در این زمینه چیست؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

من فکر می‌کنم این نیز یکی دیگر از موضوع‌هایی است که به وسیله دشمنان مطرح می‌شود. امروز اگر به زندگی عقلا، کشورها و حکومت‌ها و هر انسانی نگاه کنید، می‌بینید که برخی از موضوعات وجود دارد که شخص معتقد است مصلحت است که نباید مطرح شود. در قانون نیز چنین چیزی وجود دارد و حتی برخی از مدارک سرّی یا قوانینی وجود دارد که اصلاً نباید مطرح شود. مسأله این طور نیست که هر کسی موضوعی را آنچنانکه می‌خواهد و آنچنانکه مصلحت می‌داند مطرح کند. تقیه که شیعیان به آن معتقد هستند از قرآن گرفته شده و منبع اصلی آن، قرآن کریم است و نباید اسرار مسلمانان را به غیر مسلمانان مطرح کنیم و ما حتی در میان خود شیعیان نیز هر چیزی را مطرح نمی‌کنیم؛ برخی از امور سرّی، در هر حکومتی و در هر دولتی وجود دارد، بنابراین، اگر بخواهیم مفهوم تقیه را به یک حرکت سرّی شیعه تعریف کنیم، این یک تعریفی است که از روی سادگی و ناآگاهی انجام گرفته است؛ زیرا این موضوع نه تنها در نزد شیعیان، بلکه در نزد اهل تسنن و دیگر مسلمانان نیز وجود دارد.

مجری شبکه الجزیره:

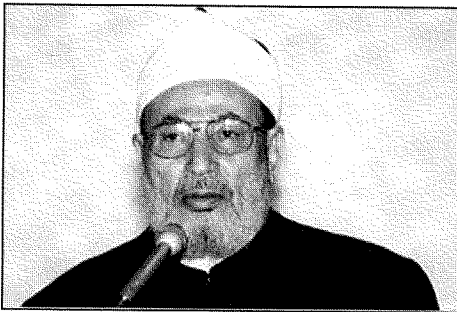
آقای رفسنجانی! گفته می‌شود تلاش‌هایی از سوی ایران برای شیعه ساختن اهل تسنن در کشورهای اسلامی انجام می‌گیرد، پاسخ شما به این پرسش چیست؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

بهترین روش‌ها برای تعریف یک فکر خوب و یا یک عمل خوب و یا یک اقدام خوب، به اعتقاد ما آن است که عمل صالحی را انجام دهیم و زمینه را برای آن فراهم سازیم تا دیگران نیز از این عمل خوب دنباله‌روی کنند و دیگران نیز این‌گونه اقدام را انجام دهند. اگر مقصود آن است که ما این اقدام خوب و ستوده را انجام ندهیم، این کاملاً نادرست است، باید به اقدامات ستوده دست بزنیم؛ مانند حمایت از مظلوم و دفاع از حق مظلوم. آیا اگر ما به چنین اقدامات ستوده‌ای اقدام کنیم دیگران فکر می‌کنند که این یک عملیات تبلیغاتی از سوی ما است؟ به اعتقاد من این دیدگاه کاملاً نادرست است و این حق همه است که اقدامات ستوده‌ای را برای خود داشته باشند. هم چنین اگر مقصود آن است که به گونه‌ای تبلیغ کنیم و به گونه‌ای سخن بگوییم که دیگران را متهم کنیم و معایب دیگران را رو کنیم، این نیز کاملاً نادرست است و ما نیز به چنین اقدامی دست نمی‌زنیم؛ زیرا معتقدیم این‌گونه اقدامات شایسته نیست و انتظار داریم که همه این‌گونه معتقد باشند و این‌گونه عمل کنند، به گونه‌ای که با عمل ستوده خود، دیگران را به انجام چنین اعمالی هدایت کنند.

مجری شبکه الجزیره:

آقای قرضاوی! برخی معتقدند که اهل تسنن مرجعیت جامعی ندارد. با توجه به این نظریه، چگونه می‌توانیم مطمئن شویم اگر میان علمای اهل تسنن اجماعی رخ دهد، این اجماع از سوی عوام مورد قبول واقع شده و به اجرا گذاشته می‌شود. به خصوص که علمای اهل تسنن شیوه‌های خاص خود را دارند و حتی اختلافی میان علما و حکام برخی کشورها وجود دارد و نیز اگر شما اهل تشیع را متهم می‌کنید که تلاش‌های گسترده‌ای را برای شیعه کردن سنی‌ها در برخی از کشورهای اسلامی انجام می‌دهند، شما نیز به چنین اتهامی متهم هستید و نیز این اتهام و یا این انتقاد بر اهل تسنن وارد است که حقوق اقلیت شیعه در برخی از کشورهای سنی اصلا رعایت نمی‌شود.

آقای قرضاوی:

پیش قبل از این که به این پرسش پاسخ دهم، می‌خواهم ارزیابی درباره تقیه، که آقای هاشمی به آن اشاره کردند، داشته باشم. موضوع تقیه که در قرآن کریم ذکر شده، برای غیر مسلمانان است نه برای مسلمانان و آیه شریفه‌ای نیز در این زمینه در قرآن هست. بنابراین، تقیه در قرآن کریم نیز برای غیر مسلمانان آمده و از این موضوع، به عنوان قاعده‌ای برای تعیین مسیر یک قضیه دیگر استفاده شده است.

اما در مورد پرسش شما، که اهل تسنن تلاش می‌کنند اهل تشیع را سنی بکنند، صحیح نیست و اصلا منظور و قصد ما از این

موضوع، چیز دیگری است. مقصود ما تلاش‌هایی است که برای شیعه کردن اهل تسنن انجام می‌گیرد. اگر به این موضوع با این دید نگاه کنیم که اعتقاد یک مذهب را تغییر دهیم و منجر به انتقال افراد از مذهبی به مذهبی دیگر و یا فرقه‌ای به فرقه دیگر شویم، این همان موضوع و مسیر فتنه است و من به برادران ایرانی خود در آن زمان که به ایران آمدم و گفت‌وگویی با آن‌ها داشتم، گفتم که ممکن است پی‌آمد این اقدام؛ یعنی شیعه کردن افراد سنی در یک کشوری مثل سودان، تونس و ... که شاید ده هزار نفر، صد هزار نفر یا بیشتر، از اهل تسنن شیعه شوند، تحریک احساسات کل آن ملت علیه عاملان این حرکت باشد. من به شما اطمینان می‌دهم این چنین جریانی از سوی اهل تسنن وجود ندارد و آن‌ها این کار را نمی‌کنند. من در ارتباط با بسیاری از سازمان‌های تبلیغاتی جهانی بزرگ، از اهل تسنن؛ مانند هیأت خیریه اسلامی کویت، سازمان دعوت اسلامی خارطوم یا لیبی هستم و به شما اطمینان می‌دهم در برنامه‌های تبلیغات این سازمان‌ها هیچ تلاش مشابهی وجود ندارد.

مجری شبکه الجزیره:

آقای شیخ قرضاوی! اما درباره این که برخی از اقلیت‌های شیعه در کشورهای سنی به حقوق خود دست نمی‌یابند چه می‌گویید؟

آقای قرضاوی:

این همان چیزی است که می‌توان گفت به صورت دو جانبه وجود دارد. اگر بخواهیم

مسأله تفریب را جدی بگیریم، باید کشورهای سنی حقوق اقلیت شیعیان را در نظر بگیرند و همینطور کشورهای شیعه حقوق اقلیت‌های سنی را در نظر داشته باشند. درست است که در برخی از کشورهای سنی، تمامی حقوق اقلیت‌های شیعه ممکن است رعایت نشود، اما به هر حال ما شاهد مقامات مسؤول و وزیران شیعه در برخی از حکومت‌های سنی هستیم. اهل تسنن در ایران خواهان مسجد هستند که این خواسته آن‌ها اجابت نمی‌شود. به هر حال منظور من آن است که دو طرف باید مطالبات اقلیت‌ها را در نظر بگیرند و اگر بخواهیم درهای فتنه و شر را ببندیم، باید این مسائل را به صورت جدی در نظر بگیریم و دنبال کنیم.

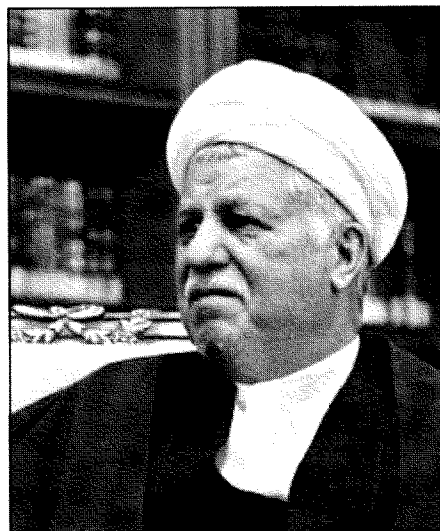
مجری شبکه الجزیره:

آقای رفسنجانی! موضوع بعدی، عراق است. بسیاری بر این توافق نظر دارند که بحران‌های کنونی عراق بیشتر چهره سیاسی دارد تا دینی. کسانی هستند که می‌گویند ایران نسبت به آنچه که در عراق جاری است، موافق است. به رغم آن که با حضور نیروهای اشغالگر در این کشور مخالف می‌باشد. اشغالگران مبادرت به تشکیل حکومت طوایفی در عراق کردند که اکثریت احزاب این حکومت طوایفی حزابی بودند که در سابق تحت حمایت ایران بوده‌اند. این موضوع را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

پیش از آن که درباره عراق حرف بزنم، می‌خواهم ارزیابی‌ای درباره برخی از

اظهارات آقای قرضاوی داشته باشم. اگر
 بخواهم به برخی از مطالبی که وی اظهار
 داشته‌اند و برخی از آمار و ارقام و ادعاهایی
 که وی ارایه کردند پاسخ بدهم، پاسخ‌های
 روشن و صریحی دارم. اما ما نمی‌خواهیم که
 در دام آمریکا واقع شویم و اگر این گونه پاسخ
 دهیم، این گفت‌وگو اهداف آمریکا را محقق
 خواهد ساخت و همان چیزی می‌شود که
 آمریکا و اسرائیل می‌خواهند. بنابراین، نباید
 بگذاریم این گفت‌وگو به این مسیر هدایت
 شود. اما دربارهٔ عراق، موضع‌گیری ما دربارهٔ
 عراق بسیار واضح و روشن است. ما خواهان
 حفظ تمامیت ارضی عراق و استقلال و اتحاد
 این کشور هستیم. ما خواهان آن هستیم که
 عراق تجزیه و تقسیم نشود و تمامی قومیت‌ها
 و مذاهب عراقی، تحت یک پرچم و یک
 قانون قرار گیرند. نباید این چنین فکر کنیم
 که با توجه به آن که شیعیان در زمانی که اهل
 تسنن حاکم عراق بودند، تحت ظلم واقع شده
 بودند و امروز آمده‌اند که انتقام بگیرند. باید
 همه در یک صف واحد بایستند و این فرصت
 را به اشغالگر عراق ندهند که اهداف خود را
 محقق سازد. ما و کشورهای هم‌جوار، باید
 همکاری‌های لازم را در زمینهٔ موضوع عراق
 انجام دهیم و باید عراقی‌ها خود امور خود را
 اداره کنند.

مجری شبکه الجزیره:

آقای رفسنجانی! برخی می‌گویند که ایران
 تشکیلات اطلاعاتی و فعالیت‌هایی در عراق
 دارد و به رغم آن که مخالف حضور اشغالگران

است، اما این گونه فعالیت‌ها را برای خود در عراق حفظ می‌کند و موضع‌گیری ایران در عراق نسبت به موضع‌گیری‌اش در لبنان و فلسطین متفاوت است.

آقای هاشمی رفسنجانی:

هر کس این گونه نظریه‌ها و این گونه اظهارات را ارائه می‌کند، در واقع به همان زبان آمریکا حرف می‌زند، ما نمی‌خواهیم در امور عراق دخالت کنیم و می‌خواهیم عراقی‌ها خود مشکلات خود را حل کنند. شما باید این واقعیت را در نظر بگیرید ما هر جا که مشکلی برای کشورهای اسلامی یا مسلمانان به وجود آمده، کمک‌های خود را به آن کشور ارائه کرده‌ایم؛ مثلاً به مسلمانان بوسنی و نیز به مسلمانان فلسطین کمک کرده‌ایم، در حالی که آن‌ها سنی بودند. ما از کل امت اسلامی حمایت می‌کنیم و اگر از عراق دفاع می‌کنیم در واقع از عراق به عنوان یک کشور اسلامی، که تحت اشغال اشغال‌گران می‌باشد، حمایت می‌کنیم و خواهان دخالت در امور این کشور نیستیم. عراقی‌ها خود به خوبی می‌دانند چگونه امور خود را اداره کنند. انتخابات برگزار می‌کنند و هر کسی که اکثریت را به دست آورد، مسؤول تشکیل حکومت می‌شود و اکثریت پارلمان را نیز در دست می‌گیرد. باید بگذارید مردم عراق خود سرنوشت خود را تعیین کنند.

مجری شبکه الجزیره:

آقای قرضایی! همان گونه که شما می‌گویید، برخی از احزاب شیعه با حکومت در چارچوب اشغال عراق همکاری می‌کنند، برخی از احزاب

سنی نیز با این حکومت و با وجود نیروهای اشغالگر همکاری خود را ارائه می‌کنند. در عراق گروه‌های سنی وجود دارند که مرتکب اعمال خلاف شرع می‌شوند و اقدامات نادرستی را علیه شیعیان و حتی سنی‌ها اتخاذ می‌کنند و نام این گروه‌های سنی نیز برای همه آشکار است. این موضوع خود نمی‌تواند در از میان بردن فتنه کمک کند؟ نظرتان چیست؟

آقای قرضایی:

ما هیچ اهمیتی به موضوع مشارکت این احزاب یا آن احزاب، با حکومت و همکاری آن‌ها قائل نیستیم. ممکن است برخی از برادران سنی در حکومت شرکت کرده باشند و یا همکاری را ارائه کرده باشند، که در حال حاضر پشیمان شده‌اند. این موضوع برای ما مهم نیست. آنچه که ما بر آن متمرکز می‌شویم، حق ملت عراق در داشتن مقاومت اسلامی در برابر اشغالگران است. حقی که هر ملت دیگری چون ملت فلسطین و افغانستان از آن برخوردار هستند. حقی که حتی در عرف و قانون بین‌الملل نیز کاملاً وجود دارد. حق مقاومت اسلامی به عنوان یک اصل واجب در احکام اسلامی وجود دارد و اسلام از این مقاومت به عنوان جهاد نام برده است. به طوری که هر وقت گروهی یک کشور اسلامی را به اشغال در آورد، واجب شرعی همه مسلمانان کشورهای آن منطقه است که در برابر دشمن مقاومت کنند. مشکل ما مشکل همکاری احزاب با حکومت عراق نیست، بلکه مشکل ما حلال شمردن ریخته شدن خون‌های مردم

عراق و کشتارهای روزانه‌ای است که در این کشور رخ می‌دهد. اگر کسی از اهل تسنن در این گونه اقدامات شرکت داشته، ما همیشه این موضوع را محکوم کرده‌ایم. اما از آیت‌الله‌های عراق و ایران نیز خواسته‌ایم که با محکوم کردن این موضوع، مانع ریخته شدن خون بسیاری از مسلمانان عراق شوند. همه ب‌ع‌ر نفوذ داشتن ایران در عراق معتقدند و اعتراف کرده‌اند و همه می‌دانند که بسیاری از کلیدهای این گونه بحران‌ها در دست ایران است. باید به این موضوع اعتراف کنیم و نسبت به این قضیه راه‌حلی را در این دیدار و در این گفت‌وگو ارائه کنیم. باید خونریزی‌ها را در عراق متوقف کنیم.

مجری شبکه الجزیره:

آقای قرضاوی! بعضی از کشورهای عربی و اسلامی، که اکثریت مردم آن‌ها سنی است، از این کشور اسلامی (عراق) حمایت نمی‌کنند و در برخی از اوقات موضع‌گیری‌هایی را اتخاذ می‌کنند که با موضع‌گیری آمریکا در قبال ایران موافق و حتی نزدیک است. نظر شما در این مورد چیست؟

آقای قرضاوی:

من وکیل سازمان یا فلان کشور عربی یا کشور مشخصی نیستم و در بسیاری از موارد، موضع‌گیری‌هایی بر خلاف حکام و رهبران این کشورها اتخاذ کرده‌ام. درست است که ما، در برخی از موارد؛ چون نقش ایران در عراق یا موضوع صحابه اختلاف نظر داریم، اما اگر روزی به ایران تجاوزی انجام گیرد، مطمئناً موضع‌گیری مخالف با این تجاوز

خواهیم گرفت و در کنار ایران خواهیم ایستاد و از این کشور حمایت خواهیم کرد. ما در کنار هر کشور مسلمان دیگری خواهیم ایستاد و مخالف هر گونه تجاوزی به یک کشور اسلامی، چون ایران هستیم. مطمئناً با تجاوزگران رویارو خواهیم شد و در کنار ایران خواهیم ایستاد. هیچ شکی در این موضوع نیست و موضع‌گیری ما در این زمینه، کاملاً روشن است و حتی موضع‌گیری ما در زمینه انرژی هسته‌ای ایران نیز مشخص است؛ به گونه‌ای که ما معتقدیم این حق ایران است که بتواند این انرژی را داشته باشد.

مجری شبکه الجزیره:

آقای رفسنجانی! در حال حاضر، مقاومت اسلامی در عراق وجود دارد و ایران نیز مخالف حضور اشغالگران در این کشور است. چرا تا به امروز فتوای صریح و روشنی که مقاومت اسلامی را واجب بشمارد و یا حتی برخی از مقاومت‌ها را در برخی از مناطق عراق چون منطقه الانبار و غیره انجام می‌گیرد، تأیید کند، صادر نشده است؟

آقای هاشمی رفسنجانی:

من فکر می‌کنم بارها و بارها این را گفته‌ایم و تأیید کرده‌ایم و موضع ما این چنین بوده است که مقاومت امری ضروری و واجب است و ما مخالف هر گونه درگیری داخلی میان عراقی‌ها هستیم. من نمی‌خواهم وارد این مساله شوم، اما نباید فراموش کنید که این درگیری‌ها از کجا آغاز شد و معتقدم که آقای قرضاوی نیز نباید چیزی را بگوید که آمریکا می‌گوید و می‌خواهد.